

AANTAL HUISARTSENVACATURES BLIJFT STIJGEN

Arbeidsmarktmonitor naar recordcijfers

De zevende editie van de arbeidsmarktmonitor toont een recordaantal vacatures. Met name de vraag naar huisartsen is groot. Volgens ingevoerden een logisch gevolg van de herziening van het stelsel waarbij huisartsen meer kunnen verdienen als ze hun patiënten ook daadwerkelijk zien.

EVERT PRONK

De arbeidsmarktmonitor van Medisch Contact signaleert over het laatste kwartaal van 2007 een recordaantal van 637 vacatures voor medisch specialisten, sociaal geneeskundigen en (verpleeg)huisartsen*. In 2006 schommelde het aantal vacatures rond de 500 per kwartaal, vorig jaar steeg het aantal naar ruim boven de 600.

Deze stijging komt voor een groot deel door een hoger aantal vacatures voor huisartsen (zie tabel 1). In 2006 waren dat er gemiddeld 80, in 2007 157 en in het laatste kwartaal maar liefst 182 vacatures (data: *Waarneembemiddeling.nl*).

GUNSTIG

Verreweg de meeste vacatures voor huisartsen hebben betrekking op een loondienstverband. 'Dit is gunstig voor huisartsen die nieuw de arbeidsmarkt opkomen en op zoek zijn naar een vaste

werkplek', reageert Steven van Kemenade van *Waarneembemiddeling.nl*. 'De vraag hiernaar is overigens groot. De afgelopen jaren waren er te weinig hidha-plekken waardoor huisartsen die voornamelijk als waarnemer werkten geen continue

niet beschikbaar voor losse praktijkwaarnemingen en diensten. Deze krapte op de waarnemmarkt zal tegen de zomer van 2008 waarschijnlijk verder toenemen.'

De stijging van het aantal vacatures kan volgens Van Kemenade te maken

Voor huisartsen valt een goede boterham te verdienen

zorg verleenden en daardoor niet aan de registratie-eisen voldeden. Nu lijkt dat probleem klein.'

De groei van het aantal vacatures voor hidha's gaat ook begin 2008 door. Van Kemenade: 'In januari hadden we een recordaantal vacatures voor structureel werk. Dit brengt wel weer een probleem met zich mee. Meer waarnemers zullen in de eerste helft van 2008 in een praktijk werkzaam zijn en zijn derhalve

hebben met het huidige economische klimaat voor de huisarts. 'Voor de intrede van het verkapte verrichtingenstelsel in januari 2006 keken huisartsen waarschijnlijk de kat uit de boom. Inmiddels is duidelijk dat er voor huisartsen een goede boterham te verdienen valt. Voorheen was het gunstig als je veel patiënten had die je nauwelijks zag. Nu loont het om patiënten wel te zien. Daarvoor is mankracht nodig.'

CONTRACTDUUR

'Dat het aantal hidha-vacatures toeneemt, verbaast me niet', zegt Anton Maes, huisarts in Dieren en bestuurslid van de Vrije Huisarts. Maes is goed ingevoerd op 'huisartseconomisch' gebied. 'Uit verschillende cijfers blijkt dat huisartsen meer werk leveren. Dat geldt zeker voor het leveren van aanvullende zorg en ketenzorg, en waarschijnlijk ook voor de basiszorg. De contractduur voor het leveren van aanvullende zorg is eindig, want zo willen de verzekeraars dat. Bij de >>

1. VACATURES VOOR HUISARTSEN

soort vacature	kwartaal 2-2006	kwartaal 3-2006	kwartaal 4-2006	kwartaal 1-2007	kwartaal 2-2007	kwartaal 3-2007	kwartaal 4-2007
loondienstverband	54	42	70	142	133	111	163
vacante praktijk	14	5	26	16	5	13	16
overig	12	4	15	7	13	6	3
totaal	80	51	111	165	151	130	182

2. BANENTHERMOMETER

4e kwartaal 2007	3e kwartaal 2007	4e kwartaal 2006	beroep	banenthermometer	aantal vacatures	inschrijvingen-uitschrijvingen registers	totaalaantal geregistreerde artsen
1	3	1	psychiater	58	69	11	2849
2	1	2	bedrijfsarts	34	66	32	4220
3	5	4	internist	27	29	2	1957
4	7	10	arts voor verstandelijk gehandicapten	23	21	-2	161
5	6	5	chirurg	16	16	0	1237
6	8	28	arts voor maag-darm-leverziekten	13	20	7	312
7	29	9	neuroloog	12	17	5	806
8	14	16	orthopedisch chirurg	12	11	-1	596
9	10	22	uroloog	11	11	0	364
10	4	8	arts maatschappij gezondheid	9	1	-8	1996
11	32	19	cardioloog	9	11	2	848
12	27	6	obstetrist/gynaecoloog	9	15	6	1001
13	11	12	radioloog	9	18	9	1022
14	13	7	kinderarts	7	12	5	1373
15	2	3	verpleeghuisarts	7	35	28	1383
16	33	23	anesthesioloog	6	17	11	1531
17	9	24	klinisch geriater*	6	6	0	156
18	30	35	verzekeringsgeneeskundige	6	2	-4	2156
19	15	14	dermatoloog	5	11	6	453
20	12	25	kno-arts	5	5	0	494
21	31	11	longarts	5	9	4	502
22	**	18	patholoog*	4	7	3	388
23	18	34	radiotherapeut*	4	7	3	236
24	26	27	allergoloog*	3	4	1	11
25	34	32	internist-allergoloog	3	4	1	12
26	21	26	plastisch chirurg	3	4	1	259
27	22	15	oogarts	2	9	7	682
28	24	30	klinisch chemicus	1	1	0	28
29	28	21	nucleair geneeskundige	1	2	1	140
30	**	36	revalidatiegeneeskundige*	1	2	1	433
31	20	31	zenuwartsen	0	0	0	14
32	19	29	cardiothoracal chirurg	-1	0	1	136
33	24	33	klinisch geneticus	-1	0	1	99
34	17	13	reumatoloog	-1	4	5	233
35	16	17	medisch microbioloog*	-2	3	5	235
36	23	20	neurochirurg	-2	1	3	129
			huisarts***	n.v.t.	34		10.697
			intensivist****	n.v.t.	5		n.v.t.
			totalen	304	489	146	39.149

* De wetenschappelijke verenigingen van allergologen, klinisch geriater, maag-darm-leverartsen, medisch microbiologen, revalidatieartsen, radiotherapeuten en pathologen leveren data over vacatures aan.

** Pathologen en revalidatiegeneeskundigen ontbraken in het vorige kwartaaloverzicht vanwege gebrek aan betrouwbare data over vacatures in deze vakgebieden.

*** Omdat de huisartsopleiding twee keer per jaar start, zijn kwartaal-

vergelijkingen niet mogelijk. De vacatures voor huisartsen zijn door Medisch Contact geturfd en kunnen overlappen met gegevens afkomstig van Waarneembemiddeling.nl (zie tabel 1).

**** De beroepsgroep van intensivisten is geen apart specialisme. Een saldo van in- en uitschrijvingen is hierdoor niet beschikbaar.

De banenthermometer: het aantal vacatures afgezet tegen het saldo van in- en uitstromers.

Medisch Contact registreert sinds 1 april 2006 in vakbladen en op internet vacatures voor artsen. Vacatures die in verscheidene media verschenen, zijn maar één keer meegeteld. Ook herhalingen van vacatures zijn, indien direct of bij een latere controle als zodanig herkend, niet meegeteld.

De edities van de banenthermometer betreffen de vacatures van het afgelopen kwartaal. Voor deze periodes zijn de in- en uitschrijvingen berekend in de registers van medisch specialisten, sociaal-geneeskundigen en huisartsen, verpleeghuisartsen en artsen voor verstandelijk gehandicapten en van nieuw ingeschreven basisartsen in het BIG-register. Voor het vaststellen van de ranglijst is de volgende formule gebruikt: het saldo van de in- en uitstroom wordt afgetrokken van het aantal vacatures. Als er tien neurologen in het register zijn ingeschreven en vijftien uitgeschreven, dan is het saldo min vijf. Zijn er in dat kwartaal tien vacatures voor neurologen dan geeft de banenthermometer vijftien aan. Een goed klimaat voor een neuroloog op zoek naar een nieuwe baan. De banenthermometer is geen directe maat voor tekorten en overschotten op de arbeidsmarkt. De arbeidsmarktmonitor is bedoeld om een actueel beeld te geven van de arbeidsmarkt voor artsen.

<< organisatie van deze meerzorg moeten huisartsen met die eindigheid rekening houden. Ze doen dit door outsourcing van werkgeverschap en tijdelijke contracten.'

Maes heeft meer verklaringen voor de populariteit van hidha's. 'Parttime werken is een algemene trend. Bovendien is een derde van de huisartsen ouder dan vijftig en de vraag is of zij nog wel lang deze extra zorg willen leveren. Met de blijvende 7x24-uursverplichting zal de behoefte aan ondersteuning toenemen.'

De vergrijzing van de huisartsenpopulatie heeft nog niet geleid tot de uitverkoop van praktijken. Het aantal aangeboden praktijken voor zelfstandige vestiging is minimaal toegenomen. Volgens Van Kemenade is de vraag ernaar 'onverminderd groot'.

ONDERRAPPORTAGE

De stijging van het aantal vacatures voor huisartsen is nog opmerkelijker omdat het aantal vacatures voor andere beroepsgroepen in de jongste versie van de arbeidsmarktmonitor relatief lager is dan in oudere edities. Na de medisch microbiologen, die dat al langer deden, zijn namelijk nog zes wetenschappelijke verenigingen of vakgroepen daarvan vacatures gaan aanleveren (zie tabel 2). Met name bij kleinere specialismen is er sprake van onderrapportage van het aantal vacatures. Vacatures die via de beroepsvereniging worden rondgestuurd, worden niet opgemerkt.

Ook de Nederlands Vereniging voor Allergologie is begonnen met het actief aanleveren van vacatures. In het vierde kwartaal van 2007 zijn er vier vacatures voor een allergoloog bekend bij het bestuur van de NVvA, mailt allergoloog

Ad Jansen. 'Er is een structureel tekort aan allergologen,' licht hij toe. 'Sinds we weer deel uitmaken van de interne geneeskunde is er even onduidelijkheid geweest over de voortzetting van de opleiding. Er zijn daardoor twee à drie jaar geen artsen de opleiding ingestroomd. Nu zijn er zeven allergologen in opleiding. Die komen pas tussen 2009 en 2015 op de arbeidsmarkt.'

VERPLEEGHUISARTSEN

De extra aangeleverde vacatures hebben de positie van deze beroepsgroepen op de banenthermometer weliswaar beïnvloedt, maar de boel zeker niet op zijn kop gezet. Op de banenthermometer (zie tabel 2) zijn niet veel grote verschuivingen. Opvallend is wel de daling van de verpleeghuisartsen van een tweede naar de vijftiende plaats. De verklaring hiervoor is een grotere in- dan uitstroom van in het register ingeschreven verpleeghuisgeneeskundigen. Voor de verzekeringsgeneeskundigen geldt het omgekeerde. Een laatste opvallend punt: voor cardiologen lijkt de arbeidsmarkt met elf vacatures iets beter dan de afgelopen kwartalen. De werkzoekende cardioloog maakt meer kans door niet al te gehecht te zijn aan Nederland; twee van de elf banen zijn in België, voor één dient men het Deens te beheersen. ■

* Vanwege mogelijke dubbelstellingen zijn de door Medisch Contact gevonden huisartsenvacatures niet meegeteld.

Eerdere afleveringen van de arbeidsmarktmonitor, MC-artikelen over de arbeidsmarkt voor artsen en informatie over de meetmethode vindt u via onze website: www.medischcontact.nl.

VELDWERK

Transparantie met paracetamol

Ik houd ervan om op resultaten te sturen en op een soort autodashboard in één oogopslag te zien of we al dan niet op kwaliteit moeten bijsturen. Er waait echter een grimmige controlewind door Nederland. Overal 'poppen' nieuwe indicatoren op. Regie over het totaal ontbreekt, evenals de toets op zinvolheid (validiteit, betrouwbaarheid en vergelijkbaarheid).

Toen ik mijn kwaliteitsfunctionarissen vroeg een geclassificeerd overzicht te maken van dit alles, bleek dat enkele dagen te duren. Ze kwamen uit op een totaal aan circa 600 indicatoren/mijlpalen! Vrolijk aangeleverd door de inspectie, Zorgverzekeraars Nederland, een afzonderlijke verzekeraar, veldpartijen betrokken bij het veiligheidsmanagementsysteem et cetera.

Ik voelde een knallende hoofdpijn opkomen. Niks één oogopslag en nog veel erger, ik moet een crime passionnel plegen waarbij ik mijn professionals doodknuffel met een dikke laag indicatoren. Met bonkend hoofd vraag ik me af of dit ons echt helpt snel beter te worden. Moeten we niet om de vier jaar kiezen voor enkele belangrijke, onomstreden indicatoren waarmee we de nieuwsgierigheid en bevlogenheid van specialisten aanwakkeren? Hebben we de moed om dit juk af te werpen en te kiezen voor een beperkt aantal indicatoren, onomstreden in validiteit en vergelijkbaarheid? Durven we te zeggen: we zijn van verantwoording afleggen, maar ook van bevlogenheid en willen dus niet ten onder gaan aan controlebureaucratie?

Voorlopig moet ik voor volgend jaar nog kiezen welke van de zeshonderd ik nu echt op mijn ziekenhuisdashboard wil. Ik neem even een paracetamolletje... ■

Claudia Zuiderwijk-Jacobs

Dit is de eerste column van Claudia Zuiderwijk in deze rubriek. Zij is bestuursvoorzitter van Tergooiziekenhuizen met vestigingen in Blaricum en Hilversum.

de ziekenhuisbestuurder